

СЕКЦІЯ “АКТУАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ”

УДК 004.056

ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ СИСТЕМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Дубочинський М. М., студент групи Ф 1/1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Лесік І. М.

Миколаївський національний аграрний університет

Сучасне суспільство майже неможливо уявити без інформаційно-телекомунікаційних технологій, які впливають на усі сфери життєдіяльності. Наряду з позитивними ознаками інформаційно-телекомунікаційні технології несуть у собі суспільну небезпеку, стають інструментом для вчинення злочинів. Сьогодні в Україні з проявами кіберзлочинності стикаються у банківській, кредитно-фінансовій, соціальній, культурній, духовній та інших сферах суспільного життя.

Проблема боротьби з кіберзлочинністю сьогодні розглядається як одна з глобальних проблем сучасності і потребує вирішення на міжнародному рівні.

У вітчизняному просторі, в системі Національної поліції створенні підрозділи по боротьбі з кіберзлочинністю, які, поки що, можна сказати, знаходяться на стадії становлення та розвитку і потребують правового, організаційного, кадрового, матеріально-технічного та іншого забезпечення [1].

Очевидною є тенденція до посилення кіберскладової у системах державної безпеки провідних країн світу. Значні здобутки інших держав у цій сфері підсилюють ефект технологічної залежності, а відповідно і вразливості інформаційної інфраструктури, інформаційних ресурсів України, обумовлюють необхідність швидкого впорядкування вітчизняної політики кібербезпеки.

Аналізуючи сучасний стан забезпечення кібербезпеки в Україні слід відзначити низку основних проблемних питань та напрямів їх вирішення.

Актуальною проблемою залишаються відсутність системної нормативно-правової бази, яка б формувала цілісну державну політику щодо забезпечення кібербезпеки держави. Відсутня імплементація необхідної термінології до законодавства України. Відчувається нестача загальнонаціональних міжвідомчих координаційних структур, які мають узгоджувати та координувати діяльність різних силових відомств під час здійснення розслідувань злочинів у кіберпросторі. Недостатнім залишається

кадрове забезпечення відомств відповідними фахівцями у сфері інформаційної безпеки. Незадовільним є техніко-технологічне забезпечення, що ускладнює ефективне використання ресурсів у секторі безпеки і оборони [2].

Водночас намітились позитивні зрушення у цьому напрямі. У “Стратегії національної безпеки України” [3] представлено нове бачення кібербезпеки, як окремої складової національної безпеки держави, визначено загрози кібербезпеці і безпеці інформаційних ресурсів України, а також шляхи її забезпечення. Міністерством інформаційної політики України для обговорення представлено проект “Концепції інформаційної безпеки України” [4], в якому окремим видом загроз визначено загрози технологічного характеру в сфері функціонування та захищеності кібернетичних, телекомунікаційних та інших автоматизованих систем, що формують матеріальну (технічну, інструментальну) основу внутрішньодержавного інформаційного простору.

У систему забезпечення кібербезпеки Україні задіяно ряд державних установ, серед яких Міністерство оборони України та його спеціальні підрозділи – зокрема Головне управління розвідки, Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки, Державна служба спеціального зв’язку та захисту інформації, Міністерство внутрішніх справ України, кіберполіція, яка створена у складі Національної поліції України в 2015 році.

На думку фахівців, доцільним було б створення Національного центру протидії кіберзагрозам, який би виконував керівну й координуючу функцію у сфері забезпечення кібербезпеки.

Без сумніву в умовах формування глобального інформаційного простору та набуття кіберзлочинністю транснаціонального характеру запорукою успіху у протидії кіберзагрозам є розвиток міжнародної співпраці. Це включає розробку міжнародних норм і принципів дій у кіберпросторі, формування системи колективного стримування кіберзагроз, захист критичних елементів кіберінфраструктури держави, обмін передовим досвідом та спільне навчання фахівців. Україні, яка бере участь у заходах ООН, Ради Європи, НАТО, інших міжнародних і регіональних організацій з питань розвитку й безпеки кіберпростору, боротьби з кіберзлочинністю та кібертероризмом, варто зайняти більш активну позицію щодо представлення та захисту національних інтересів у сфері кібербезпеки.

Отже, пріоритетними залишається низка завдань, серед яких формування нормативно-правової бази кібербезпеки, забезпечення координації діяльності та розмежування відповідальності державних органів, посилення кадрового забезпечення, формування потужної техніко-технологічної бази, розвиток співпраці держави та приватного сектору, активізація участі України в міжнародному співробітництві з питань кібербезпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання : матеріали всеукр.

наук.- практ. конф., м. Одеса, 21 жовтня 2016 р. – Одеса : ОДУВС, 2016. – 233 с.

2. Сучасні тренди кібербезпекової політики: висновки для України: Аналітична записка / Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/294/>.

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року “Про Стратегію національної безпеки України” [Електронний ресурс] : Президент України; Указ, Стратегія від 26.05.2015 № 287/2015. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>

4. Проект Концепції інформаційної безпеки України [Електронний ресурс] : Міністерство інформаційної політики України. – Режим доступу : http://mip.gov.ua/done_img/d/30-project_08_06_15.pdf.

УДК 330.59

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ

Коротунова А. Г., студентка групи Б 1/1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Лесік І. М.

Миколаївський національний аграрний університет

В Україні, яка знаходиться в умовах економічної і політичної кризи, продовжує скорочуватись чисельність населення. Стабільність сучасного суспільства залежить від умов життя та відчуття повної безпеки для реалізації нормальної демовідтворювальної поведінки, перспектив для існування й розвитку кожної сім'ї та особи.

До останнього часу проблеми безпеки досліджувалися переважно у військовій та політичній сферах й обмежувалися потенційними конфліктами між країнами та міжнародними загрозами. Однак результати модельних досліджень, проведених у ряді країн, свідчать, що внутрішня негативна соціально-демографічна ситуація, зокрема, той чи інший режим відтворення населення, кількісний та якісний його склад може стимулювати чи гальмувати виникнення й розвиток внутрішніх і зовнішніх конфліктів, тобто здійснювати деструктивний вплив на стан безпеки держави навіть за стабільної міжнародної ситуації [1].

Основною причиною загострення демографічної кризи в Україні є зниження до критичного рівня народжуваності. Сучасне становище таке, що забезпечується лише половина потрібного для відтворення населення. На сьогодні Україна вже перетнула межу зниження народжуваності, за якою відбувається незворотнє руйнування демографічного потенціалу [2].